

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Τ.Ε.Ι ΠΕΙΡΑΙΑ

ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΙΔΕΩΝ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΟΜΕΣ ΤΟΥ ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ

ΕΡΓΟ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ 2.4.2.β ΤΟΥ ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ
ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ
ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ

ΤΡΟΠΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΕΑΕΚ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Η ΠΑΙΔΕΙΑ ΣΤΗΝ ΚΟΡΥΦΗ
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Εκπαίδευσης και Αρχικής
Επαγγελματικής Κατάρτισης

ΕΡΓΟ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το παρόν έντυπο απευθύνεται στις **ΜΜΕ** (όπως αυτές χαρακτηρίζονται σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία) και στους επιχειρηματίες ή δυνητικούς επιχειρηματίες που θα ήθελαν να πληροφορηθούν συνοπτικά, τα προϊόντα και υπηρεσίες που παρέχονται από τις ελληνικές τράπεζες και λοιπούς χρηματοδοτικούς φορείς.

Σε καμία περίπτωση, το παρόν δεν αποτελεί σύσταση ή προτροπή για αγορά ή επιλογή συγκεκριμένων χρηματοοικονομικών προϊόντων και υπηρεσιών. Η αξιολόγηση και απόφαση για επιλογή κάποιου συγκεκριμένου προϊόντος ή υπηρεσίας, βαρύνει αποκλειστικά τον αναγνώστη ο οποίος θα πρέπει να αποτανθεί στους σχετικούς χρηματοδοτικούς φορείς, προκειμένου να λάβει περαιτέρω πληροφόρηση και να αξιολογήσει ενδελεχώς τα χαρακτηριστικά των προϊόντων ή υπηρεσιών.

Σύμφωνα με την ισχύουσα κοινοτική νομοθεσία (απόφαση **96/280/ΕΚ** της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, κανονισμός **70/2001**) ο χαρακτηρισμός των επιχειρήσεων που ανήκουν στα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ως πολύ μικρή, μικρή και μεσαία βασίζεται στα ακόλουθα κριτήρια:

Χαρακτηρισμός	Προσωπικό	Κύκλος Εργασιών	Ισολογισμός	Ανεξαρτησία
Πολύ Μικρή	Από 1 έως 9 άτομα			Ανεξάρτητες επιχειρήσεις είναι εκείνες που δεν ανήκουν, κατά ποσοστό 25% ή περισσότερο του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου, σε μία επιχείρηση ή, από κοινού, σε περισσότερες επιχειρήσεις, οι οποίες δεν ανταποκρίνονται στους ορισμούς της ΜΜΕ ή της μικρής επιχείρησης (ανάλογα με την περίπτωση). Υπέρβαση αυτού του ανώτατου ορίου επιτρέπεται στις εξής δύο περιπτώσεις: αν η κυριότητα της επιχείρησης ανήκει σε δημόσιες εταιρείες συμμετοχών, σε εταιρείες παροχής επιχειρηματικού κεφαλαίου ή θεσμικούς επενδυτές, και υπό τον όρο ότι δεν ασκείται έλεγχος ούτε ατομικά ούτε από κοινού, αν το κεφάλαιο είναι διεσπαρμένο κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μην είναι δυνατόν να καθοριστεί ποιος το κατέχει και αν η επιχείρηση δηλώνει ότι μπορεί εύλογα να υποθέσει ότι δεν ανήκει, κατά ποσοστό 25 % ή περισσότερο, σε μία επιχείρηση ή, από κοινού, σε περισσότερες επιχειρήσεις, οι οποίες δεν ανταποκρίνονται στους ορισμούς της ΜΜΕ ή της μικρής επιχείρησης (ανάλογα με την περίπτωση).
Μικρή	Από 10 έως 49 άτομα	Έως 7 εκ. €	Έως 5 εκ. €	Ως άνω
Μεσαία	Από 50 έως 249 άτομα	Έως 40 εκ. €	Έως 27 εκ. €	Ως άνω

1. ΠΡΟΪΟΝΤΑ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

1.1. ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ

Τα καταθετικά προϊόντα που προσφέρουν οι τράπεζες για επιχειρήσεις, δε διακρίνονται για την ιδιαίτερα μεγάλη ποικιλία τους όπως συμβαίνει με τα δανειακά προϊόντα. Συνήθως όλες οι τράπεζες προσφέρουν συγκεκριμένα καταθετικά προϊόντα δεδομένου ότι οι επιχειρήσεις σπανίως διαθέτουν διαθέσιμα προς κατάθεση με μεσομακροπρόθεσμο ορίζοντα όπως π.χ. οι ιδιώτες, όπου οι δυνατότητες και τα προϊόντα είναι σαφώς πολλαπλάσια.

Πιο συγκεκριμένα οι βασικές κατηγορίες καταθετικών προϊόντων είναι οι εξής:

1. Λογαριασμοί όψεως
2. Προθεσμιακές Καταθέσεις
3. Λοιπά καταθετικά προϊόντα (σύμφωνα επαναγοράς ομολόγων – repos, τοποθετήσεις σε Αμοιβαία Κεφάλαια Διαχείρισης Διαθεσίμων, σύνθετα προϊόντα συνδεδεμένα με παράγωγα [δείκτες, νομίσματα κλπ.]

1.1.1 ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΏΠΕΩΣ

Η συγκεκριμένη κατηγορία καταθετικών λογαριασμών απευθύνεται αποκλειστικά σε επιχειρήσεις και προσφέρει μεταξύ άλλων μία σειρά διευκολύνσεων και δυνατοτήτων όπως:

- Δυνατότητα υπερανάληψης
- Χορήγηση καρτέ επιταγών
- Εκτοκισμό μηνιαίο - τριμηνιαίο – εξαμηνιαίο (ανάλογα την τράπεζα)
- Δυνατότητα πάγιων εντολών για πληρωμή λογαριασμών κοινής ωφέλειας, ασφαλιστικών εισφορών, φόρων κλπ.
- Έκδοση εταιρικών καρτών
- Πληρωμή μισθοδοσίας
- Κλιμακούμενο επιτόκιο βάσει υπολοίπου

Η έλλειψη προβλεψιμότητας όσων αφορά το εκάστοτε υπόλοιπο που διατηρεί η επιχείρηση στο λογαριασμό όψεως της, δυσχεραίνει τις τράπεζες στην αξιοποίηση των καταθέσεων αυτών για δανειοδότηση, με αποτέλεσμα να προσφέρει χαμηλότερα επιτόκια σε σχέση με τα αντίστοιχα που αφορούν καταθέσεις ιδιωτών, οι οποίοι έχουν συγκριτικά μεγαλύτερο χρονικό ορίζοντα δέσμευσης. Επίσης το αυξημένο κόστος διαχείρισης (παρακολούθηση επιταγών κλπ.) συμβάλλει στην προσφορά χαμηλών επιτοκίων στη συγκεκριμένη κατηγορία καταθέσεων. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι για χαμηλά ποσά οι καταθέσεις είναι άτοκες ενώ για μεγαλύτερα ποσά το επιτόκιο καταθέσεων αυξάνεται έως και 1%.

1.1.2. ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΚΕΣ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ

Οι προθεσμιακές καταθέσεις, δίνουν τη δυνατότητα στην επιχείρηση να επιτύχει καλύτερο επιτόκιο, δεσμεύοντας τα διαθέσιμά της για χρονικό διάστημα από 1 ημέρα έως 12 μήνες. Το ελάχιστο ποσό κατάθεσης, το νόμισμα, η διάρκεια καθώς και το επιτόκιο προσδιορίζονται κατόπιν συμφωνίας της επιχείρησης με την τράπεζα, ενώ σε πολλές περιπτώσεις δίνεται το δικαίωμα πρόωρης ανάληψης του ποσού, με την καταβολή μίας αμοιβής ποινής (penalty fee).

1.1.3. ΛΟΙΠΑ ΚΑΤΑΘΕΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Τα καταθετικά προϊόντα αυτής της κατηγορίας περιλαμβάνουν εναλλακτικές μορφές καταθέσεων όπως τα ρέπος καθώς και προϊόντα που παρέχονται από τις Τράπεζες (τοποθέτηση κεφαλαίων σε προθεσμιακές καταθέσεις στη διατραπεζική αγορά, ή συμμετοχή σε σύνθετα προϊόντα που κάνουν χρήση χρηματοοικονομικών παραγώγων, μέσω των Διευθύνσεων Διαχείρισης Διαθεσίμων των τραπεζών) ή των θυγατρικών τους (τοποθέτηση καταθέσεων σε Αμοιβαία Κεφάλαια Διαχείρισης Διαθεσίμων κλπ.).

1.2. ΠΙΣΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

Οι λύσεις που προσφέρονται στις ΜΜΕ στη συγκεκριμένη κατηγορία είναι πολλές και ποικίλλουν ανάλογα την τράπεζα, την πιστωτική της πολιτική, τη στρατηγική marketing, κλπ. Διαχωρίζονται σε:

- α) **βραχυπρόθεσμα δάνεια** που καλύπτουν τις βραχυπρόθεσμες ανάγκες των επιχειρήσεων σε κεφάλαιο κίνησης (διάρκεια μέχρι ένα έτος) και σε
- β) **μεσομακροπρόθεσμα δάνεια** που καλύπτουν τις ανάγκες χρηματοδότησης των επιχειρήσεων σε πάγιο εξοπλισμό (επαγγελματική στέγη, εξοπλισμό), σε εταιρικούς μετασχηματισμούς (εξαγορά επιχειρήσεων, joint-venture), σε αναδιάρθρωση δανεισμού (μετατροπή βραχυπρόθεσμου σε μακροπρόθεσμο) κλπ. (διάρκεια από ένα έτος και άνω)

Σημειώνεται ότι οι τράπεζες παρέχουν δάνεια για κεφάλαια κίνησης μονιμότερου χαρακτήρα τα οποία έχουν διάρκεια πέραν του ενός έτους, ενώ διαθέτουν εξειδικευμένα προϊόντα για αγορά επαγγελματικής στέγης και εξοπλισμού.

Οι συμβάσεις που συνάπτονται για τα παραπάνω είδη δανείων διακρίνονται συνήθως σε δύο βασικές κατηγορίες:

- α) **συμβάσεις πίστωσης ή ανοικτού (αλληλόχρεου) λογαριασμού** όπου προσδιορίζονται μεταξύ άλλων το σύνολο του ποσού που μπορεί να κάνει ανάληψη ο πελάτης (αν και συνήθως δεν υποχρεώνεται να το εκταμιεύσει εφάπαξ), το επιτόκιο και το νόμισμα εκτοκισμού, η περίοδος εκτοκισμού και η λήξη της πίστωσης, καθώς και τα χρονικά διαστήματα (π.χ. εξαμηνιαίως, ετησίως) κατά τα οποία ο δανειολήπτης είναι συνήθως υποχρεωμένος να ανακυκλώνει το ποσό του δανείου, δηλαδή να επιστρέφει το ποσό στην τράπεζα και να προβαίνει σε εκ νέου ανάληψη, προκειμένου να διασφαλίζεται η δυνατότητα αποπληρωμής του δανείου.

Οι ανοικτοί αλληλόχρεοι λογαριασμοί προσφέρουν ευελιξία στο δανειολήπτη, δίνοντας του τη δυνατότητα να έχει εγκεκριμένο ποσό, το οποίο μπορεί να το διαχειριστεί σύμφωνα με τις ταμειακές του ανάγκες (πχ να το αναλάβει ολόκληρο το ποσό εφάπαξ ή να αναλαμβάνει και να καταθέτει ποσά (μειώνοντας έτσι το ποσό του δανείου) σύμφωνα με τις ανάγκες του.

- β) **συμβάσεις δανείου** όπου αν και οι περισσότεροι όροι είναι κοινοί με αυτούς που περιλαμβάνονται στις συμβάσεις αλληλόχρεων λογαριασμών (επιτόκιο, νόμισμα, περίοδος εκτοκισμού κλπ.), διακρίνονται από κάποιες ουσιαστικές διαφορές όπως ενδεικτικά: η μη ύπαρξη αντίστοιχης ευελιξίας στην εκταμίευση του ποσού (συνήθως το ποσό εκταμιεύεται στο σύνολο του μία φορά ή εντός συγκεκριμένου διαστήματος από την υπογραφή της σύμβασης – συνήθως ένας ή δύο μήνες), καθώς και στην αποπληρωμή του κεφαλαίου (χρεολύσια) όπου ο δανειολήπτης είναι υποχρεωμένος να αποπληρώσει το δάνειο βάσει συγκεκριμένου προγράμματος αποπληρωμών (πχ. ισόποσες τριμηνιαίες δόσεις, μία συνολική δόση στη λήξη του δανείου κλπ.). Επίσης λόγω της δέσμευσης των κεφαλαίων για χρονικό διάστημα άνω του έτους (συνήθως 3 έως 5 έτη), χωρίς συνήθως τη δυνατότητα ανακύκλωσης του δανείου, οι τράπεζες ορίζουν κάποιους συγκεκριμένους χρηματοοικονομικούς δείκτες (covenants), οι

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ

οποίοι προκύπτουν από τα περιοδικά οικονομικά στοιχεία της επιχείρησης. Στην περίπτωση που η εξέλιξη των στοιχείων αυτών δεν είναι σύμφωνη με τους όρους της σύμβασης, τότε οι τράπεζες, έχουν το δικαίωμα να προβούν σε μία σειρά από ενέργειες όπως ενδεικτικά: η ειδοποίηση της επιχείρησης για διευθέτηση του προβλήματος, η καταγγελία της σύμβασης και η απαίτηση του συνόλου του ποσού του δανείου κλπ.

1.2.1. ΚΟΣΤΟΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΟΡΟΙ ΠΙΣΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ

Το κόστος των δανείων διαφοροποιείται ανάλογα την τράπεζα, αλλά ακόμη ανάλογα και τα δανειακά προϊόντα της ίδιας της τράπεζας. Το μέγεθος της τράπεζας, η πολιτική διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου, η στρατηγική επέκτασής της σε νέες αγορές είναι ορισμένοι από τους παράγοντες που επηρεάζουν τον προσδιορισμό του κόστους του δανεισμού, από την πλευρά των τραπεζών. Από την μεριά των δανειοληπτών σημαντικό ρόλο στην τιμολόγηση των δανειακών προϊόντων έχουν ενδεικτικά: τα οικονομικά στοιχεία της επιχείρησης τα οποία προκύπτουν από τα βιβλία και από τις φορολογικές και ασφαλιστικές της δηλώσεις, ο κλάδος στον οποίο δραστηριοποιείται η επιχείρηση, η πιστοληπτική της ικανότητα και φερεγγυότητα, η ενδεχόμενη ύπαρξη δυσμενών στοιχείων στον Τειρεσία, ο αριθμός των τραπεζών με τις οποίες συνεργάζεται, το ύψος του υφιστάμενου δανεισμού, ο σκοπός του δανείου, οι εξασφαλίσεις, η τεκμηρίωση της δυνατότητας αποπληρωμής κ.ο.κ.

Αφού ληφθούν υπόψη παράγοντες, όπως οι παραπάνω και εφόσον έχει εγκριθεί το πιστοδοτικό αίτημα από τις υπηρεσίες της τράπεζας, ο δανειολήπτης λαμβάνει εγγράφως την προσφορά της τράπεζας η οποία περιλαμβάνει τους βασικούς όρους του δανείου (ύψος, διάρκεια, επιτόκιο, έξοδα κλπ.). Ειδικότερα το κόστος του δανείου αναλύεται στα ακόλουθα στοιχεία:

α) **Έξοδα:** στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα πάση φύσεως έξοδα, δαπάνες, προμήθειες κλπ. που ενδεχομένως να χρεώσουν οι τράπεζες για το άνοιγμα του φακέλου, την έγκριση του δανείου, την ανανέωση του ορίου, τον εκτοκισμό, τον νομικό και τεχνικό έλεγχο (σε περίπτωση εμπράγματων ασφαλειών) κλπ. Τα έξοδα αυτά καθορίζονται από την εκάστοτε πολιτική της κάθε τράπεζας και διαφοροποιούνται τόσο ανά τράπεζα όσο και ανά πελάτη (πχ πελάτης που έχει μακροχρόνια σχέση με μία τράπεζα ενδεχομένως να απολάβει καλύτερης τιμολόγησης στο θέμα των εξόδων, από ότι ένας νέος πελάτης).

β) **Επιτόκιο Βάσης ή αναφοράς:** πρόκειται για το κυμαινόμενο επιτόκιο βάσει του οποίου υπολογίζεται το τελικό επιτόκιο του δανείου που λαμβάνει ο πελάτης. Το επιτόκιο βάσης διακρίνεται σε τρεις κυρίως τύπους:

- το Βασικό Επιτόκιο Χορηγήσεων ή Πιστοδοτήσεων
- το διατραπεζικό επιτόκιο Euribor ή Libor για δάνεια σε ευρώ και ξένα νομίσματα αντίστοιχα
- τα λοιπά επιτόκια που διαμορφώνονται από τις τράπεζες ανάλογα με τη ρευστότητά τους και με την κάθε περίπτωση του πελάτη όπως π.χ. προνομιακό επιτόκιο χορηγήσεων για πελάτες που παρέχουν υψηλής ποιότητας εξασφαλίσεις, επιτόκιο διατραπεζικής για δάνεια κ.ο.κ.

Το Βασικό Επιτόκιο Χορηγήσεων (Β.Ε.Χ.) αποτελεί ένα από τα επιτόκια βάσει των οποίων μία τράπεζα δανειοδοτεί, προσδιορίζεται δε από την τελευταία και ανακοινώνεται συνήθως μέσω του Τύπου. Το ΒΕΧ, ανάλογα με την τράπεζα, μπορεί να μην είναι ένα και μοναδικό αλλά να διαφοροποιείται σε επιμέρους επιτόκια αν πρόκειται για δάνεια για κεφάλαιο κίνησης, για αγορά επαγγελματικής στέγης ή εξοπλισμού. Διαμορφώνεται σύμφωνα με τις εκάστοτε οικονομικές συνθήκες (επιτόκια Ευρωπαϊκής Ένωσης, πληθωρισμός, κλπ.) καθώς και την πολιτική της κάθε τράπεζα (επιθετική ή επιλεκτική). Το ΒΕΧ αναπροσαρμόζεται όταν αξιολογηθεί από την Τράπεζα ότι έχουν μεταβληθεί οι συνθήκες που το προσδιορίζουν (π.χ. παρεμβατικό επιτόκιο

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ

Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζα, πληθωρισμός κλπ.) και ανακοινώνεται συνήθως μέσω του Τύπου.

Το Euribor (Euro Interbank Offer Rate) είναι το επιτόκιο αναφοράς του Ευρώ, το οποίο προσδιορίζεται από ένα πάνελ (ομάδα) τραπεζών κυρίως ευρωπαϊκών, σε καθημερινή βάση στις 12:00 ώρα Ελλάδος και αφορά το επιτόκιο με το οποίο η μία τράπεζα είναι διατεθειμένη να δανείσει μία άλλη τράπεζα. Το Euribor προκύπτει ως ο μέσος όρος από τις διάφορες τιμές που προσφέρουν οι συμμετέχουσες στο πάνελ τράπεζες και δεν είναι έχει μόνο μία τιμή αλλά δεκαπέντε, ανάλογα με τη διάρκεια: 1 εβδομάδα, 2 εβδομάδες, 3 εβδομάδες και από 1 έως 12 μήνες. Έτσι στην περίπτωση που η περίοδος εκτοκισμού ενός δανείου, δηλαδή το χρονικό διάστημα βάσει του οποίου υπολογίζονται οι τόκοι του δανείου, ορίζεται σε τρεις μήνες και ως επιτόκιο βάσης το Euribor, τότε ως τιμή του επιτοκίου βάσης για τον προσδιορισμό του επιτοκίου, θα ληφθεί το Euribor 3 μηνών. Σημειώνεται ότι εκτός από τις παραπάνω χρονικές περιόδους (από 1 εβδομάδα έως 12 μήνες), υπάρχει και το EONIA (Euro OverNight Interbank Average), δηλαδή το επιτόκιο βάσει του οποίου μία τράπεζα δανείζει στη διατραπεζική αγορά, μία άλλη τράπεζα για μία ημέρα.

- γ) **Περιθώριο (spread) της τράπεζας:** αφορά στο κέρδος της τράπεζας από τη χορήγηση του δανείου και μπορεί να κυμανθεί από 2% έως 8%, ανάλογα με τα κριτήρια που ορίζει η πολιτική της τράπεζα (φερεγγυότητα και πιστοληπτική ικανότητα πελάτη, εξασφαλίσεις, κλάδος δραστηριότητας της εταιρείας κλπ.)
- δ) **Εισφορά του νόμου 128/75:** πρόκειται για μία εισφορά που εισπράττουν οι τράπεζες για κάθε χορήγηση δανείου, η οποία αποδίδεται στο Δημόσιο. Το ποσοστό της εισφοράς σήμερα ανέρχεται σε 0,6% επί του χρεωστικού υπολοίπου του δανείου για όλα τα δάνεια, πλην των στεγαστικών όπου το αντίστοιχο ποσοστό είναι 0,12%.

Εκτός του επιτοκίου, άλλοι σημαντικοί όροι ενός δανείου είναι:

- α) **Διάρκεια πίστωσης/δανείου:** από τη στιγμή που ο δανειολήπτης εκταμιεύει το ποσό, είναι υποχρεωμένος, σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης που έχει υπογράψει με την τράπεζα, είτε να το ανακυκλώνει (επιστρέφει στην Τράπεζα και επανεκταμιεύει) σε συγκεκριμένα χρονικά διαστήματα (6 μήνες, 1 έτος), είτε να το αποπληρώσει πλήρως μέχρι τη λήξη του. Αναφορικά στην πρώτη περίπτωση (ανακύκλωση), λόγω του ότι ενδέχεται αν μην προσδιορίζεται συγκεκριμένη λήξη της πίστωσης, οι Τράπεζες συνήθως ορίζουν ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα (συνήθως ένα έτος) οπότε και επαναξιολογούν τη σχέση τους με τον πελάτη και είτε ανανεώνουν το όριο είτε το κάνουν άμεσα απαιτητό, οπότε και ο δανειολήπτης είναι υποχρεωμένος να αποπληρώσει άμεσα το σύνολο του δανείου.
- β) **Δόσεις:** πρόκειται για το πρόγραμμα αποπληρωμής του δανείου, το οποίο είτε είναι συγκεκριμένο (π.χ. ισόποσες τριμηνιαίες ή εξαμηνιαίες δόσεις) είτε προσαρμόζεται σύμφωνα με τις ανάγκες του πελάτη και μπορεί να περιλαμβάνει, από περίοδο χάριτος για τους πρώτους μήνες ή έτη, μέχρι τη μία και μοναδική χρεολυτική δόση (ολική αποπληρωμή) στη λήξη του δανείου.
- γ) **Εκτοκισμός:** αφορά τη χρονική διάρκεια βάσει της οποίας υπολογίζονται οι τόκοι επί του χρεωστικού υπολοίπου του δανείου. Συνήθως κυμαίνεται μεταξύ ενός μηνός, τριών ή έξι μηνών.
- δ) **Είδη εξασφαλίσεων:** ενδεικτικά αναφέρονται:
1. Προσωπική εγγύηση (ο δανειολήπτης εγγυάται προσωπικά για το ποσό του δανείου)
 2. Εγγύηση τρίτου προσώπου (τρίτο πρόσωπο που έχει τα απαραίτητα περιουσιακά στοιχεία εγγυάται για το ποσό του δανείου)

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ

3. Σύσταση ενεχύρου (ενεχύραση) επί:
 - α) αξιογράφων (π.χ. προσκόμιση στην Τράπεζα επιταγές πελατείας ως εξασφάλιση για τη λήψη δανείου),
 - β) χρεογράφων (π.χ. προσκόμιση στην Τράπεζα μετοχών εταιρειών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο, κατοχής της ίδιας της εταιρείας ή των μετόχων/εταίρων της ως εξασφάλιση για τη λήψη δανείου),
 - γ) αποθεμάτων (π.χ. δέσμευση εμπορευμάτων ως εξασφάλιση για τη λήψη δανείου – δε συνηθίζεται πλέον)
 - δ) καταθέσεων (π.χ. δέσμευση καταθέσεων της επιχείρησης ή των μετόχων/εταίρων της (cash collateral))
4. Εκχώρηση λοιπών απαιτήσεων: τιμολόγια, φορτωτικές, συμβάσεις κλπ. (πχ εκχώρηση από μία μεταποιητική εταιρεία, μίας σύμβασης με το Δημόσιο από την οποία προκύπτουν μελλοντικές πληρωμές του τελευταίου προς την εταιρεία, ως εξασφάλιση για τη λήψη δανείου),
5. Εγγραφή προσημείωσης (πχ εγγραφή προσημείωσης σε ακίνητα ιδιοκτησίας της εταιρείας ή των εταίρων/μετόχων).

1.2.2. ΚΛΑΔΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Οι τράπεζες προκειμένου να καλύψουν καλύτερα τις ανάγκες επαγγελματιών και επιχειρηματιών που δραστηριοποιούνται σε συγκεκριμένους κλάδους, έχουν σχεδιάσει και προσφέρουν εξειδικευμένα δανειακά προϊόντα. Ενδεικτικά αναφέρονται ειδικές χρηματοδοτικές λύσεις για:

- α) ιδιοκτήτες ΤΑΞΙ,
- β) ιδιοκτήτες ΚΤΕΛ,
- γ) φαρμακοποιούς,
- δ) εργολάβους οικοδομών,
- ε) ιδιοκτήτες φροντιστηρίων ξένων γλωσσών,
- στ) ιδιοκτήτες βρεφονηπιακών σταθμών και νηπιαγωγείων κλπ.

1.3. ΕΓΓΥΗΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ – ΕΝΕΓΓΥΕΣ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

Εγγυητικές Επιστολές: αποτελούν έγγραφα τα οποία συντάσσει η Τράπεζα και με τα οποία εγγυάται προς αυτόν που απευθύνεται, ότι αν αυτός υπέρ του οποίου εγγυάται, δεν εκπληρώσει τις υποχρεώσεις που αναφέρονται στο έγγραφο, η Τράπεζα θα αναλάβει να το πληρώσει μέχρι του ποσού που αναγράφει η Ε/Ε. Η έκδοση Ε/Ε διέπεται από του ίδιους κανόνες που ισχύουν και για τα δάνεια (έγκριση πιστωτικού ορίου, εξασφαλίσεις κλπ.) πλην του κόστους που αντί για τόκους εισπράττονται προμήθειες (συνήθως) ανα τρίμηνο ισχύος της εγγυητικής. Όσον αφορά τα είδη των Ε/Ε αυτά διακρίνονται σε

- 1) **Συμμετοχής:** χορηγούνται για να παράσχουν το δικαίωμα στον πελάτη να συμμετάσχει σε διαγωνισμούς και εγγυώνται ουσιαστικά την υπογραφή της σύμβασης σε περίπτωση κατακύρωσης σε αυτόν. Το ύψος τους ανέρχεται σε μικρό ποσοστό του προϋπολογισμού του έργου. (π.χ. μία εταιρεία ζητά από μία Τράπεζα την έκδοση Ε/Ε συμμετοχής προκειμένου να συμμετάσχει σε ένα δημόσιο διαγωνισμό προμηθειών),
- 2) **Καλής Εκτέλεσης:** εγγυώνται την καλή εκτέλεση, από πλευράς του πελάτη, των όρων των συμβάσεων (έργου). Το ύψος τους ανέρχεται συνήθως σε ορισμένο ποσοστό του ύψους της Σύμβασης. (π.χ. μία εταιρεία εντάσσεται σε επιχορηγούμενο πρόγραμμα και ζητείται από τον εργοδότη η προσκόμιση Ε/Ε καλής εκτέλεσης των όρων της σύμβασης του έργου).

- 3) **Καλής Πληρωμής:** εγγυώνται την πληρωμή υποχρεώσεων του πελάτη σε ορισμένο χρόνο. (π.χ. μία εταιρεία πρόκειται να προβεί στην αγορά α' υλών και ζητείται από τον προμηθευτή, εγγυητική επιστολή καλής πληρωμής).
- 4) **Λήψης Προκαταβολής:** χορηγούνται για την λήψη προκαταβολής ενός ποσού από τη συνομολογηθείσα σύμβαση (έργου) και εγγυώνται την επιστροφή του ποσού αυτού εντόκως, σε περίπτωση μη εκτέλεσης των όρων της Σύμβασης (ολικά ή μερικά). (παρόμοια με την Ε/Ε καλής εκτέλεσης με τη διαφορά που ο συγκεκριμένος τύπος Ε/Ε δίνεται στην περίπτωση προκαταβολής των χρημάτων).
- 5) **Ανάληψης Δεκάτων:** παρέχουν το δικαίωμα είσπραξης των παρακρατηθέντων ποσών (δεκάτων) από εκτελεσθέντα και πιστοποιηθέντα έργα και εγγυώνται την πληρωμή των ποσών αυτών σε περίπτωση που στα έργα διαπιστωθούν τεχνικές ελλείψεις ή αδυναμίες. (αφορά κυρίως τεχνικές εταιρείες που υλοποιούν έργα δημοσίου κλπ.).

Ενέγγυες Πιστώσεις: είναι ένας δεσμευτικός τρόπος διακανονισμού εμπορευμάτων, στον οποίο η τράπεζα αναλαμβάνει να διεκπεραιώσει τη συναλλαγή με βάση τη συμφωνία μεταξύ των συναλλασσόμενων (εισαγωγέα – εξαγωγέα).

Είναι ουσιαστικά, η γραπτή ανάληψη μιας υποχρέωσης από την τράπεζα (εκδότρια τράπεζα) για λογαριασμό του πελάτη της (εντολέα/εισαγωγέα) να πληρώσει το δικαιούχο της πίστωσης (εξαγωγέα) σε ορισμένο χρόνο, εφόσον παρουσιαστούν σε αυτήν φορτωτικά έγγραφα που να συμφωνούν απόλυτα με τους όρους και τις προϋποθέσεις της πίστωσης. Την ευθύνη για την πληρωμή της αξίας του εμπορεύματος την αναλαμβάνει άμεσα η τράπεζα, υποκαθιστώντας έτσι τον αγοραστή του εμπορεύματος και απαλλάσσοντας πλήρως τον εξαγωγέα από το πρόβλημα της φερεγγυότητάς του.

1.4. LEASING

Leasing (χρηματοδοτική μίσθωση): Το leasing αποτελεί μία εναλλακτική μορφή χρηματοδότησης του πάγιου εξοπλισμού των επιχειρήσεων, όπου μία εταιρεία μισθώσεων (θυγατρική τραπεζικού ομίλου) αγοράζει το πάγιο στοιχείο που υποδεικνύει η επιχείρηση και στη συνέχεια η εταιρεία leasing εκμισθώνει το πάγιο στοιχείο στην εταιρεία έναντι ενός περιοδικού (μηνιαίου-τριμηνιαίου) μισθώματος. Επιπλέον μπορεί να συμφωνηθεί η εξαγορά του πάγιου στοιχείου από την επιχείρηση στη λήξη της μίσθωσης σε μία προσυμφωνημένη (υπολειμματική) αξία ή η ανανέωση της μίσθωσης με νέο πάγιο στοιχείο. Το leasing διέπεται από ειδική νομοθεσία που παρέχει φορολογικά κίνητρα στις επιχειρήσεις, όπως η έκπτωση μέρος ή του συνόλου του μισθώματος ως δαπάνη από το εισόδημα, η απαλλαγή από το φόρο μεταβίβασης ακινήτου (στο leasing ακινήτων) κλπ. Τα τελευταία χρόνια εκτός από το financial leasing (χρηματοδοτική μίσθωση) αναπτύσσεται δυναμικά και το **operating leasing (λειτουργικές μισθώσεις)** κυρίως σε εταιρικά αυτοκίνητα όπου εκτός από τη χρηματοδότηση της αγοράς, η εταιρεία operating leasing αναλαμβάνει και τη λειτουργία του αυτοκινήτου για διάστημα 3-5 ετών ήτοι την ασφάλισή του, τα τέλη κυκλοφορίας, τα περιοδικά service, την αντικατάσταση μερών που φθείρονται όπως πχ ελαστικά – αμορτισέρ κλπ. Κατά τα άλλα η λειτουργική μίσθωση έχει τα ίδια χαρακτηριστικά με τη χρηματοδοτική μίσθωση (financial leasing) όπως η έκπτωση των μισθωμάτων ως δαπάνη, από τα έσοδα της επιχείρησης, η περιοδική καταβολή μισθώματος, η δυνατότητα εξαγοράς του οχήματος σε προσυμφωνημένη τιμή κ.ο.κ.

Ως προς τα προϊόντα και υπηρεσίες που αφορούν το leasing και περιέχονται στο ερωτηματολόγιο, διευκρίνονται τα ακόλουθα:

- 1) **Leasing ακινήτων:** αναφέρεται στη χρηματοδοτική μίσθωση ενός ακινήτου με σκοπό να χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά για επαγγελματικές ανάγκες (όχι κατοικία). Τα ακίνητα που χρησιμοποιούνται είναι είτε κτίσματα, είτε οριζόντιες και κάθετες ιδιοκτησίες με το οικόπεδο. Το

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ

leasing δεν επιτρέπεται σε μεμονωμένα οικοπέδα ενώ η διάρκεια της μίσθωσης θα πρέπει να είναι τουλάχιστον 10 έτη. Το μίσθωμα σε Ευρώ είναι κυμαινόμενο ενώ ως τίμημα εξαγοράς ορίζεται η αξία του οικοπέδου, όπως καθορίζεται με τις αντικειμενικές αξίες που επικρατούν σήμερα. Σημειώνεται ότι ο Φόρος μεταβίβασης πληρώνεται μόνο στην αρχή (απαλλάσσεται στο τέλος) και κεφαλαιοποιείται, ενώ τα μισθώματα δεν επιβαρύνονται με ΦΠΑ (εκτός βιομηχανοστασίων).

- 2) **Leasing επαγγελματικού εξοπλισμού:** Αφορά καινούργιο ή μεταχειρισμένο εξοπλισμό από την Ελλάδα ή το Εξωτερικό, όπως: μηχανήματα κάθε είδους, ηλεκτρονικό εξοπλισμό, έπιπλα, κλιματιστικά μηχανήματα, τηλεφωνικά κέντρα και δίκτυα, εξοπλισμό ιατρείων, ξενοδοχείων και εστιατορίων, μηχανήματα έργου κλπ. Η αγορά εξοπλισμού μέσω leasing έχει το πλεονέκτημα ότι τα μισθώματα εκπίπτουν 100% από τα έσοδα ως δαπάνη, ενώ η εταιρεία δεν χρειάζεται να δεσμεύσει κεφάλαια διατηρώντας έτσι τη ρευστότητά της.
- 3) **Sale & lease back ακινήτων:** Το sale & lease back μπορεί να εφαρμοστεί σε ακίνητα για όλες τις επιχειρήσεις **εκτός** από τους ελεύθερους επαγγελματίες (φυσικά πρόσωπα). Στην προκειμένη περίπτωση μία επιχείρηση που διαθέτει ένα ακίνητο, της δίνεται η δυνατότητα, να το πουλήσει σε μία εταιρεία leasing και στη συνέχεια η τελευταία να το εκμισθώσει στην πρώτη για ένα προσυμφωνημένο διάστημα (10 έτη και άνω). Με τον τρόπο αυτό η εταιρεία αποκτά σημαντική ρευστότητα καθώς και φορολογικά οφέλη (έκπτωση 100% των μισθωμάτων). Πρόσφατα καταργήθηκε και ο φόρος μεταβίβασης που ήταν υποχρεωμένη να καταβάλλει η επιχείρηση για την πώληση του ακινήτου, με αποτέλεσμα να γίνεται ιδιαίτερα ελκυστικό το συγκεκριμένο προϊόν.
- 4) **Sale & lease back εξοπλισμού:** Παρόμοιο με το προηγούμενο προϊόν είναι και το sale & lease back εξοπλισμού με το οποίο ο εξοπλισμός πωλείται στην εταιρεία leasing η οποία το εκμισθώνει στην επιχείρηση που το πούλησε. Το προϊόν αυτό απευθύνεται και σε ελεύθερους επαγγελματίες ενώ έχει τα ίδια πλεονεκτήματα με το sale & lease back ακινήτων.
- 5) **Vendor leasing:** Το vendor leasing είναι ένα είδος χρηματοδοτικής μίσθωσης που στηρίζεται στη δημιουργία μιας οικονομικής συμφωνίας μεταξύ των προμηθευτών που παρέχουν τον πάγιο κινητό εξοπλισμό και των επιχειρήσεων – πελατών τους. Αποτέλεσμα του Vendor leasing είναι η πλήρης ή μερική υποκατάσταση της εταιρείας leasing από τον προμηθευτή (υπογραφή συμβάσεων και είσπραξη μισθωμάτων). Ακόμη, παρέχεται η δυνατότητα για την υπογραφή συμφώνου επαναγοράς ή παροχής εγγύησης από τον προμηθευτή. Ο εξοπλισμός που μπορεί να χρησιμοποιηθεί κατά το vendor leasing είναι αγαθά εκτεταμένης χρήσης και χαμηλής αξίας όπως: αυτοκίνητα, φορτηγά, υπολογιστές, ιατρικά - εκτυπωτικά - ανυψωτικά μηχανήματα κ.α. (πχ Μία εταιρεία που προμηθεύει φωτοτυπικά μηχανήματα, έρχεται σε συνεργασία με μία εταιρεία leasing προκειμένου να σχεδιάσουν προγράμματα vendor leasing μέσω των οποίων προσφέρεται η δυνατότητα σε φωτοτυπικά κέντρα να αγοράσουν τον εν λόγω εξοπλισμό μέσω των αντίστοιχων προγραμμάτων. Τα οφέλη για τα τρία μέρη είναι τα ακόλουθα: η προμηθεύτρια αποκτά άμεση ρευστότητα διότι εισπράττει μέρος ή το σύνολο της αξίας του εξοπλισμού από την εταιρεία leasing, ο πελάτης (φωτοτυπικό κέντρο) έχει πρόσβαση σε καλύτερη τιμολόγηση του leasing (λόγω της συμφωνίας της προμηθεύτριας με την εταιρεία leasing), ενώ η εταιρεία leasing επιμερίζει τον κίνδυνο στην προμηθεύτρια εταιρεία και στον πελάτη της.)
- 6) **Operating leasing:** λειτουργική μίσθωση που αφορά κυρίως αυτοκίνητα. Απευθύνεται σε επιχειρήσεις και σε ελεύθερους επαγγελματίες, οι οποίοι θέλουν να αποκτήσουν όχημα για την εκπλήρωση των επαγγελματικών τους υποχρεώσεων, μόνο που στη συγκεκριμένη περίπτωση εκτός από την εκμίσθωση του οχήματος, η εταιρεία operating leasing αναλαμβάνει και τη λειτουργία του για διάστημα 3-5 ετών, ήτοι τη συντήρηση, την πληρωμή των τελών κυκλοφορίας κλπ.

1.5. FACTORING

Factoring (πρακτορεία επιχειρηματικών απαιτήσεων): Το factoring είναι ένα σχετικά νέο τραπεζικό προϊόν, το οποίο σε αντίθεση με το leasing που αφορά χρηματοδότηση πάγιου εξοπλισμού, αποτελεί εναλλακτική λύση κάλυψης των αναγκών των επιχειρήσεων σε κεφάλαιο κίνησης μέσω της εκχώρησης των απαιτήσεων μίας επιχείρησης από τους πελάτες της σε μία εταιρεία factoring. Το factoring αποτελείται από τις ακόλουθες υπηρεσίες:

1. την προεξόφληση (χρηματοδότηση) απαιτήσεων
2. τη λογιστική παρακολούθηση
3. την είσπραξη των απαιτήσεων
4. την πιστωτική αξιολόγηση των πελατών και
5. την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου από αδυναμία πληρωμή των απαιτήσεων

Το factoring λειτουργεί ως εξής: η εταιρεία factoring αναλαμβάνει να «αγοράσει» τις απαιτήσεις της επιχείρησης (τιμολόγια) και να της αποδώσει μέρος ή το σύνολο της αξίας (το σύννηθες ποσό προεξόφλησης ανέρχεται σε 80-90% και το υπόλοιπο ποσό αποδίδεται κατά την εκκαθάριση της συναλλαγής), μειωμένο κατά το ποσό των προμηθειών και των προεξοφλητικών τόκων. Στη συνέχεια η εταιρεία factoring απευθύνεται στους πελάτες της επιχείρησης, προκειμένου να εισπράξει την αξία των τιμολογίων. Στην περίπτωση που η συμφωνία μεταξύ της επιχείρησης και της εταιρείας factoring αναφέρει για factoring με αναγωγή του κινδύνου τότε στο ενδεχόμενο κατά το οποίο οι πελάτες της επιχείρησης δεν εξοφλήσουν τα τιμολόγια στην εταιρεία factoring, η τελευταία απευθύνεται πίσω στην επιχείρηση και ζητεί από αυτήν την πληρωμή της αξίας. Το factoring χωρίς δικαίωμα αναγωγής, δεν δίνει τέτοιο δικαίωμα, όπως αναφέρει και ο όρος, στην εταιρεία factoring, να απευθυνθεί δηλαδή στην επιχείρηση που εξέδωσε τα τιμολόγια και συνεπώς η εταιρεία factoring αναλαμβάνει εξ ολοκλήρου το κίνδυνο. Σημειώνεται ότι το factoring χωρίς δικαίωμα αναγωγής έχει υψηλότερο κόστος από ότι με το δικαίωμα αναγωγής, διότι ο αναλαμβανόμενος πιστωτικός κίνδυνος για την εταιρεία factoring είναι μεγαλύτερος, καθώς επίσης και διότι πληρώνει ασφάλιστρα σε τράπεζες ή άλλους οργανισμούς οι οποίοι θα την αποζημιώσουν σε περίπτωση που δεν καταστεί δυνατή η είσπραξη της απαίτησης.

Ως προς τα προϊόντα και υπηρεσίες που αφορούν το leasing και περιέχονται στο ερωτηματολόγιο, διευκρίνονται τα ακόλουθα:

- 1) **Εγχώριο factoring με αναγωγή** (πχ στην περίπτωση που οι πελάτες δεν πληρώσουν τα τιμολόγια, η εταιρεία factoring στρέφεται στην επιχείρηση που εξέδωσε τα τιμολόγια και ζητά την πληρωμή του μη εισπραχθέντος ποσού).
- 2) **Εγχώριο factoring άνευ αναγωγής:** όπως περίπτωση 1 με τη διαφορά ότι η εταιρεία factoring δεν έχει το δικαίωμα να στραφεί στον εκδότη των τιμολογίων, ο οποίος έχει εκχωρήσει τις απαιτήσεις του στην εταιρεία factoring.
- 3) **Εγχώριο factoring με μερική αναγωγή:** ενδιάμεση περίπτωση των 1 και 2, όπου συμφωνείται μεταξύ εταιρείας factoring και επιχείρησης, η δυνατότητα της πρώτης να προσφύγει στη δεύτερη για πληρωμή μέρους της συνολικής αξίας που έχει εκχωρηθεί, στην περίπτωση που οι πελάτες της επιχείρησης δεν προβούν στην πληρωμή των τιμολογίων. Το προϊόν αυτό έχει χαμηλότερη κοστολόγηση από το αντίστοιχο χωρίς δικαίωμα αναγωγής του κινδύνου, διότι ο τελευταίος επιμερίζεται και στα δύο μέρη (επιχείρηση και εταιρεία factoring).
- 4) **Εξαγωγικό factoring άνευ αναγωγής:** όπως περίπτωση 2 με τη διαφορά ότι οι πελάτες της επιχείρησης είναι εταιρείες του εξωτερικού.

1.6. ΠΡΟΪΟΝΤΑ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ

Προϊόντα αντιστάθμισης επιτοκιακού ή συναλλαγματικού κινδύνου: πρόκειται για προϊόντα που αποσκοπούν στη μείωση του κινδύνου που διατρέχουν οι επιχειρήσεις από την αύξηση των επιτοκίων ή των συναλλαγματικών ισοτιμιών του Ευρώ έναντι άλλων νομισμάτων. Τα συγκεκριμένα προϊόντα σχεδιάζονται από τις Διευθύνσεις Διαχείρισης Διαθεσίμων (Treasury) των τραπεζών ανάλογα με την περίπτωση και τις ανάγκες της κάθε επιχείρησης και μέχρι πρότινος απευθύνονταν μόνο σε μεγάλες επιχειρήσεις, λόγω ακριβώς της ιδιαιτερότητας και εξατομικευμένης προσέγγισης που απαιτούνταν. Σήμερα όμως οι τράπεζες έχουν τυποποιήσει ένα μέρος αυτών των προϊόντων και έχουν αρχίσει να προσφέρουν αντίστοιχα προϊόντα και σε ΜΜΕ, ανάλογα βέβαια το ύψος των δανείων (συνήθως άνω του 1 εκατ. €). Για τη δημιουργία αυτών των προϊόντων, οι τράπεζες χρησιμοποιούν σύνθετα χρηματοοικονομικά προϊόντα (συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (futures) και δικαιώματα προαίρεσης (options) πάνω σε επιτόκια, νομίσματα, δείκτες κλπ.) καθώς και αντίστοιχα απλές ή σύνθετες στρατηγικές, προκειμένου να καλύψουν τις ανάγκες των επιχειρήσεων για αντιστάθμιση των κινδύνων. Ως ενδεικτικά παραδείγματα αναφέρονται τα εξής: α) Μία επιχείρηση επιλέγει να λάβει δάνειο σε Ιαπωνικό Γιεν, νόμισμα το οποίο έχει σχεδόν μηδενικά επιτόκια έναντι του Ευρώ, το επιτόκιο του οποίου ξεκινάει από το 2% και άνω, προκειμένου να μειώσει το κόστος εξυπηρέτησης του δανεισμού της. Από την άλλη μεριά, επειδή η εταιρεία αναγκάζεται να μετατρέψει Ευρώ σε Γιεν για να πληρώσει τους τόκους και το κεφάλαιο στην τράπεζα, διατρέχει τον κίνδυνο να πληρώσει περισσότερα Ευρώ στην περίπτωση που το νόμισμα υποτιμηθεί έναντι του Γιεν. Σε μία τέτοια περίπτωση μπορεί να κάνει χρήση προϊόντων αντιστάθμιση συναλλαγματικού κινδύνου προκειμένου να διασφαλίσει εκ των προτέρων την αξία που θα αποδώσει στην τράπεζα. β) Η ίδια περίπτωση με την προηγούμενη με τη διαφορά ότι η εταιρεία θα ήθελε αφενός να μετατρέψει το δάνειο σε Γιεν από κυμαινόμενο σε σταθερό επιτόκιο και αφετέρου οι πληρωμές να είναι σε ευρώ και όχι σε προκαθορισμένη αξία η οποία θα προκύπτει από τη προσυμφωνηθείσα σχέση μετατροπής Ευρώ-Γιεν.

Διαχείριση Διαθεσίμων: η συγκεκριμένη κατηγορία δεν περιλαμβάνει τυποποιημένα προϊόντα όπως οι υπόλοιπες διότι σχεδιάζονται ανάλογα με τις απαιτήσεις και ιδιαιτερότητες κάθε επιχείρησης. Αφορούν κυρίως στη διαχείριση διαθεσίμων των επιχειρήσεων που προκύπτουν είτε σε περιοδική βάση είτε έκτακτα. Π.χ. η εταιρεία X η οποία προέβη στην πώληση πάγιου περιουσιακού της στοιχείου μεγάλης αξίας, έχει στο ταμείο της σημαντικό ποσό διαθεσίμων, το οποίο στην παρούσα φάση δεν της είναι απαραίτητο. Σύμφωνα με το σχέδιο δράσης της, οι ανάγκες χρηματοδότησης θα προκύψουν σε 2 μήνες. Ως εκ τούτου η εταιρεία X απευθύνεται σε μία τράπεζα η οποία διαχειρίζεται τα διαθέσιμα της επιχείρησης για το εν λόγω διάστημα, σε προθεσμιακές καταθέσεις, συμφωνίες επαναφοράς ομολόγων (repos), σε αμοιβαία κεφάλαια διαχείρισης διαθεσίμων και γενικότερα σε τοποθετήσεις με δυνατότητα άμεσης ρευστοποίησης, χαμηλού κινδύνου και ικανοποιητικής απόδοσης.

1.7. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

1.7.1. E-BANKING

Η συντριπτική πλειοψηφία των ελληνικών τραπεζών παρέχει τη δυνατότητα εκτέλεσης τραπεζικών συναλλαγών μέσω του Internet (ερώτηση υπολοίπου, μεταφορά ποσού, εμβάσματα, αίτηση δανείου, πληρωμή λογαριασμών κοινής ωφέλειας κλπ.) σε όλους τους πελάτες τους (καταθέτες, δανειολήπτες). Επιπλέον ορισμένες τράπεζες προσφέρουν πρόσθετες υπηρεσίες μέσω του Internet προς τις επιχειρήσεις όπως η δυνατότητα πρόσβασης στον εταιρικό λογαριασμό από πολλούς χρήστες-υπαλλήλους με διαφορετικά δικαιώματα πρόσβασης καθώς και πρόσθετες δυνατότητας κεντροποιημένης διαχείρισης των δανειακών ή καταθετικών προϊόντων και υπηρεσιών όπως η συγκεντρωτική διαχείριση λογαριασμών, δανείων, πιστωτικών καρτών, πληρωμών/εμβασμάτων κλπ.

1.7.2. ΛΟΙΠΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ (ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ, ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ, ΕΜΠΟΡΙΚΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ)

Η εκκαθάριση συναλλαγών συνίσταται στην παροχή από την πλευρά της τράπεζας όλης της απαιτούμενης υποδομής (λογισμικό και διαδικασίες εκκαθάρισης συναλλαγών) προκειμένου να καθίσταται δυνατή και ασφαλής η εκτέλεση πωλήσεων, από μία εταιρεία η οποία διαθέτει ηλεκτρονικό κατάστημα, με τη χρήση πιστωτικών καρτών. Συγκεκριμένα ορισμένες από τις υπηρεσίες ηλεκτρονικής εκκαθάρισης συναλλαγών που παρέχονται από ορισμένες τράπεζες είναι:

- Σύνδεση και αποδοχή πληρωμής on-line με χρήση πιστωτικών καρτών
- Εγγύηση ασφάλειας των συναλλαγών με τη συνεργασία διεθνών οίκων και πιστοποίηση ασφαλούς περιβάλλοντος
- Αυτόματος διακανονισμός και κλείσιμο ταμείου στο τέλος κάθε ημέρας με πίστωση σε τραπεζικό λογαριασμό του πελάτη
- Δυνατότητα εγκρίσεων για αγορές μέσα από την ιστοσελίδα (site) του πελάτη σε 24ώρη βάση, 365 μέρες το χρόνο
- Υποστήριξη των καρτών Visa και Mastercard
- 24ωρη υποστήριξη για τεχνικά θέματα

Εκτός της εκκαθάρισης ηλεκτρονικών συναλλαγών ορισμένες ελληνικές τράπεζες έχουν αναπτύξει, συμμετέχουν ή είναι συμβεβλημένες με επιχειρησιακούς κόμβους (e-marketplaces) εμπορικών συναλλαγών μεταξύ επιχειρήσεων (b2b e-commerce). Οι κόμβοι αυτοί παρέχουν ασφαλή και αξιόπιστα περιβάλλοντα στα οποία οι εταιρείες συναλλάσσονται τόσο σε επίπεδο προϊόντων και υπηρεσιών όσο και σε επίπεδο πληροφοριών, επιτυγχάνοντας σημαντικά οφέλη και προσδίδοντας αξία στην επιχειρηματική δραστηριότητά τους. Επιπρόσθετα παρέχουν την δυνατότητα διενέργειας έρευνας αγοράς, τη διαχείριση καταλόγων, την παροχή κλαδικών και επιχειρηματικών νέων κλπ.

Τέλος ορισμένες τράπεζες δίνουν τη δυνατότητα φιλοξενίας της ηλεκτρονικής σελίδας μίας επιχείρησης σε οργανωμένα ηλεκτρονικά πολύ-καταστήματα όπου ένας πελάτης μπορεί να βρει συγκεντρωμένα, μία σειρά από προϊόντα και υπηρεσίες, γεγονός που διευκολύνει ιδιαίτερα τον αγοραστή, αυξάνει την επισκεψιμότητα – προβολή της ιστοσελίδας καθώς και την πιθανότητα υλοποίησης της on-line αγοράς.

1.7.3. ΠΑΓΙΕΣ ΕΝΤΟΛΕΣ

Άλλη μία υπηρεσία που παρέχουν οι τράπεζες είναι η εκτέλεση πάγιων εντολών, δηλαδή η αυτόματη πληρωμή, μέσω χρέωσης ενός καταθετικού λογαριασμού, περιοδικών δαπανών ή εξόδων που οφείλει να εξοφλήσει ο πελάτης και αφορούν λογαριασμούς:

- Οργανισμούς Κοινής Ωφέλειας (ΔΕΗ, ΟΤΕ κλπ.)
- Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (ΦΠΑ)
- Ασφαλιστικούς Οργανισμούς (ΙΚΑ, ΤΕΒΕ κλπ.)
- Ασφαλιστικές Εταιρείες
- Εταιρείες κινητής τηλεφωνίας
- Λοιπές εταιρείες (συνδρομητική τηλεόραση, εταιρείες χρηματοδότησης αγοράς αυτοκινήτων κλπ.)

1.7.4. ΘΥΡΙΔΕΣ ΘΗΣΑΥΡΟΦΥΛΑΚΙΟΥ

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ

Πρόκειται για θυρίδες φύλαξης πολύτιμων αντικειμένων (έγγραφα, χρεόγραφα, κοσμήματα κλπ.), τις οποίες οι τράπεζες εκμισθώνουν σε κάθε ενδιαφερόμενο και βρίσκονται συνήθως στα θησαυροφυλάκια κεντρικών τους καταστημάτων. Διακρίνονται σε παραδοσιακές και ηλεκτρονικές/ρομποτικές, όπου στις πρώτες ο πελάτης έχει πρόσβαση στη θυρίδα του με κλειδί ενώ είναι απαραίτητη η παρουσία φύλακα ενώ στις ηλεκτρονικές ή ρομποτικές η εξακρίβωση στοιχείων και η πρόσβαση στη θυρίδα γίνεται είτε με κάρτες είτε με βιομετρικές μεθόδους όπως η αναγνώριση του δακτυλικού αποτυπώματος, της κόρας οφθαλμών κλπ. Οι τράπεζες παρέχουν θυρίδες στους παραπάνω τύπους σε διαφορετικά μεγέθη έναντι ετήσιου μισθώματος, με δωρεάν ασφάλιση του περιεχόμενου κατά κινδύνων όπως κλοπή, πλημμύρα, πυρκαγιά, σεισμό κλπ. ενώ έναντι πρόσθετου τιμήματος το ασφαλιζόμενο ποσό μπορεί να αυξηθεί.

1.7.5. ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΡΤΕΣ

Διαχείριση Πιστωτικών Καρτών: στην κατηγορία αυτή συγκαταλέγονται προϊόντα όπως η έκδοση εταιρικών πιστωτικών καρτών, η έκδοση co-branded καρτών (πιστωτικές κάρτες που εκδότης είναι μία μεγάλη εταιρεία), η προεξόφληση των απαιτήσεων από άτοκες δόσεις (πχ μία αλυσίδα γυμναστηρίων με την οποία ένας πελάτης υπογράφει συμβόλαιο για 24 μήνες, με τη συνδρομή πληρωτέα σε 24 άτοκες δόσεις, μπορεί να συνάψει σύμβαση προεξόφλησης των μελλοντικών ατόκων απαιτήσεων με την τράπεζα και έτσι να χρηματοδοτηθεί άμεσα) κλπ.

1.7.6. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ

Διαχείριση Μισθοδοσίας: πρόκειται για μία υπηρεσία που παρέχεται από τις τράπεζες και έχει να κάνει με την καταβολή των μισθών του προσωπικού της επιχείρησης σε λογαριασμούς τους, τον υπολογισμό και τον έλεγχο της μισθοδοσίας (προκαταβολές, αναδρομικά, μηνιαία εκκαθαριστικά), την εκτύπωση μηνιαίων καταστάσεων και εκκαθαριστικών σημειωμάτων, την καταβολή εισφορών στα ασφαλιστικά ταμεία, την έκδοση βεβαιώσεων αποδοχών κλπ. Εκτός των παραπάνω, ορισμένες τράπεζες (μέσω θυγατρικών ή συνεργαζόμενων εταιρειών) προσφέρουν πρόσθετες υπηρεσίες όπως συμβουλές σε εργασιακά θέματα (ενημέρωση για την αλλαγή των συλλογικών συμβάσεων εργασίας, της ασφαλιστικής και φορολογικής νομοθεσίας, για τα οριζόμενα από την εργασιακή νομοθεσία σχετικά με ασθένειες, άδειες, ωράρια κλπ.) καθώς και επιπλέον τραπεζικά προϊόντα προς το προσωπικό όπως πιστωτικές κάρτες, δυνατότητα υπερανάληψης από το λογαριασμό μισθοδοσίας, καταναλωτικά και στεγαστικά δάνεια με ευνοϊκούς όρους κλπ.

1.7.7. ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

Οι τράπεζες μέσω θυγατρικών εταιρειών τους παρέχουν συμβουλευτικές υπηρεσίες στο χώρο των ακινήτων (real estate), που καλύπτουν την εκτίμηση ακινήτων, τη διαμεσολάβηση σε αγοραπωλησίες, καθώς και συμβουλευτικές υπηρεσίες αξιοποίησης ακινήτων (π.χ. μελέτες ανάπτυξης, αξιοποίησης, σκοπιμότητας και βιωσιμότητας ακινήτων, μελέτες μετεγκατάστασης, έρευνες αγοράς, εξεύρεση και/ή διάθεση εμπορικών ακινήτων, διαπραγματεύσεις, έρευνες για πολεοδομικά θέματα κλπ.).

1.7.8. ΤΡΑΠΕΖΟΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Σχεδόν όλες οι τράπεζες, σε συνεργασία με ασφαλιστικές εταιρείες, προσφέρουν μία σειρά από ασφαλιστικά, συνταξιοδοτικά ή καταθετικά προϊόντα που αποσκοπούν στην κάλυψη έναντι μελλοντικών γεγονότων ή κινδύνων (συνταξιοδότηση, ανικανότητα για εργασία, απώλεια ζωής κλπ.). Ορισμένες τράπεζες εκτός των παραπάνω προϊόντων διαθέτουν ή συνεργάζονται με εταιρείες μεσιτείας ασφαλείων, οι οποίες προσφέρουν πρόσβαση σε προϊόντα και υπηρεσίες πολλών ελληνικών και ξένων ασφαλιστικών εταιρειών.

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ

Επίσης ορισμένες τράπεζες παρέχουν προϊόντα ασφάλισης πιστώσεων, σε εταιρείες που παρέχουν εμπορεύματα ή υπηρεσίες με πίστωση, προκειμένου να προληφθεί η ύπαρξη επισφαλειών και να μειωθεί ο πιστωτικός κίνδυνος έναντι αφερεγγυότητας αγοραστών ή καθυστέρηση πληρωμής.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΕΑΕΚ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Η ΠΑΙΔΕΙΑ ΣΤΗΝ ΚΟΡΥΦΗ
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Εκπαίδευσης και Αρχικής
Επαγγελματικής Κατάρτισης

2. ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΜΜΕ

2.1. ΤΑΜΕΙΟ ΕΓΓΥΟΔΟΣΙΑΣ ΜΙΚΡΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Το Ταμείο Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων ή αλλιώς ΤΕΜΠΜΕ είναι μία νέα ανώνυμη εταιρεία του Ελληνικού Δημοσίου που το μετοχικό της κεφάλαιο (€ 100.000.000) συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το Ταμείο Εγγυοδοσίας ιδρύθηκε με στόχο να διευκολύνει την πρόσβαση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην αγορά κεφαλαίων μέσω της εγγυοδοσίας, δηλαδή την κάλυψη με εγγύηση, για ένα μέρος του δανείου που χορηγείται σε μία μικρομεσαία εταιρεία από τις τράπεζες. Το Ταμείο Εγγυοδοσίας δεν επιχορηγεί τις επενδύσεις ή επιδοτεί το δανειακό επιτόκιο των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, όπως συνέβαινε ή συμβαίνει με τα εθνικά και κοινοτικά προγράμματα. Αντ' αυτού, εγγυάται για ένα μέρος του δανείου και όχι για ολόκληρο το ποσό του δανείου που λαμβάνει μία μικρομεσαία επιχείρηση από τις τράπεζες, το οποίο και οφείλει η τελευταία να εξυπηρετήσει και να αποπληρώσει. Μέχρι σήμερα το ΤΕΜΠΜΕ έχει δημιουργήσει πέντε διαφορετικά προγράμματα/προϊόντα τα οποία αφορούν την παροχή εγγυήσεων σε τράπεζες για βραχυπρόθεσμα και μεσομακροπρόθεσμα δάνεια. Σύμφωνα με το σχέδιο δράσης του, το ΤΕΜΠΜΕ θα δημιουργήσει αντίστοιχα εγγυοδοτικά προϊόντα που θα καλύπτουν σχεδόν όλο το φάσμα των τραπεζικών προϊόντων. Ειδικότερα το ΤΕΜΠΜΕ θα προσφέρει προϊόντα που θα αφορούν εγγυήσεις σε εταιρείες leasing για πράξεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, σε εταιρείες factoring για πράξεις προεξόφλησης επιχειρηματικών απαιτήσεων, σε τράπεζες για χορηγήσεις εγγυητικών επιστολών, σε τράπεζες για επιχειρηματικά δάνεια στους ιδιοκτήτες, δυνητικούς ιδιοκτήτες και διοικούντες τη μικρή επιχείρηση, για την απόκτηση, μεταβίβαση, διατήρηση ή επέκταση συμμετοχών.

Ειδικότερα τα τρέχοντα πέντε προγράμματα του ΤΕΜΠΜΕ είναι τα ακόλουθα:

ΤΕΜΠΜΕ 1₀₄: ΕΓΓΥΟΔΟΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΜΙΚΡΩΝ Ή ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΝΕΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΤΕΜΠΜΕ 2₀₄: ΕΓΓΥΟΔΟΣΙΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

ΤΕΜΠΜΕ 3₀₄: ΕΓΓΥΟΔΟΣΙΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

ΤΕΜΠΜΕ 4₀₄: ΕΓΓΥΟΔΟΣΙΑ ΜΙΚΡΟΔΑΝΕΙΩΝ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΤΕΜΠΜΕ 5₀₄: ΕΓΓΥΟΔΟΣΙΑ ΓΙΑ ΕΞΑΓΟΡΕΣ, ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΙΣ, ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ, ΜΙΚΡΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει κωδικοποιημένα όλα τα κριτήρια που πρέπει να πληρούν οι δικαιούχοι προκειμένου να ενταχθούν στα εν λόγω προγράμματα:

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ								
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	Νομική Μορφή	Διάρκεια Λειτουργίας Επιχείρησης	Προσωπικό σε ετήσια βάση	Ετήσιος Κύκλος Εργασιών	ή/ και	Ετήσιος Ισολογισμός	Κριτήριο ανεξαρτησίας	Λοιπά Κριτήρια
ΤΕΜΠΜΕ 1 ₀₄	Υπό σύσταση επιχειρήσεις οποιασδήποτε μορφής (Ατομική, ΟΕ,ΕΕ,ΕΠΕ,ΑΕ)	-	Έως 30 άτομα (κατά τα δύο πρώτα έτη λειτουργίας)	Έως 7 εκατ. Ευρώ (κατά τα δύο πρώτα έτη λειτουργίας)	ή	Έως 5 εκατ. Ευρώ (κατά τα δύο πρώτα έτη λειτουργίας)	Ποσοστό ίσο ή μεγαλύτερο του 25% του κεφαλαίου της εταιρείας δεν ανήκει σε μία ή από κοινού επιχειρήσεις με προσωπικό άνω των 250 εργαζομένων και ετήσιο κύκλο εργασιών άνω των 40 εκατ. Ευρώ ή ετήσιο συνολικό ισολογισμό άνω των 27 εκατ. Ευρώ.	Δεν είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο
	Νέες επιχειρήσεις οποιασδήποτε μορφής (Ατομική, ΟΕ,ΕΕ,ΕΠΕ,ΑΕ)	Λιγότερο από 3 έτη	Έως 30 άτομα (επί ένα ή δύο διαδοχικά έτη πριν το έτος της αίτησης εγγραφής)	Έως 7 εκατ. Ευρώ (επί ένα ή δύο διαδοχικά έτη πριν το έτος της αίτησης εγγραφής)	ή	Έως 5 εκατ. Ευρώ (επί ένα ή δύο διαδοχικά έτη πριν το έτος της αίτησης εγγραφής)	Ως άνω	Δεν είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο
ΤΕΜΠΜΕ 2 ₀₄	Επιχειρήσεις οποιασδήποτε μορφής (Ατομική, ΟΕ,ΕΕ,ΕΠΕ,ΑΕ)	Από 3 έτη και άνω	Έως 10 άτομα (επί δύο διαδοχικά έτη πριν την αίτηση εγγραφής)	Έως 5 εκατ. Ευρώ (επί δύο διαδοχικά έτη πριν την αίτηση εγγραφής)	ή	Έως 4 εκατ. Ευρώ (επί δύο διαδοχικά έτη πριν την αίτηση εγγραφής)	Ως άνω	1. Δεν είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο. 2. Τα Αποτελέσματα προ Φόρων ήταν θετικά τουλάχιστον σε ένα από τα δύο τελευταία έτη πριν την αίτηση εγγραφής.
ΤΕΜΠΜΕ 3 ₀₄	Επιχειρήσεις οποιασδήποτε μορφής (Ατομική, ΟΕ,ΕΕ,ΕΠΕ,ΑΕ)	Από 3 έτη και άνω	Από 11 έως 30 άτομα (επί δύο διαδοχικά έτη πριν την αίτηση εγγραφής)	Έως 7 εκατ. Ευρώ (επί δύο διαδοχικά έτη πριν την αίτηση εγγραφής)	ή	Έως 5 εκατ. Ευρώ (επί δύο διαδοχικά έτη πριν την αίτηση εγγραφής)	Ως άνω	1. Δεν είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο. 2. Τα Αποτελέσματα προ Φόρων ήταν θετικά τουλάχιστον σε ένα από τα δύο τελευταία έτη πριν την αίτηση εγγραφής.
ΤΕΜΠΜΕ 4 ₀₄	Επιχειρήσεις οποιασδήποτε μορφής (Ατομική, ΟΕ,ΕΕ,ΕΠΕ,ΑΕ) είτε είναι υπό σύσταση είτε ήδη δραστηριοποιούνται	-	Έως 6 άτομα (είτε πρόκειται για υπό σύσταση είτε για λειτουργούσες επιχειρήσεις)	Έως 3,5 εκατ. Ευρώ	ή	Έως 3,5 εκατ. Ευρώ	Ως άνω	1. Δεν είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο. 2. Τα Αποτελέσματα προ Φόρων, για επιχειρήσεις που λειτουργούν πάνω από 3 έτη, ήταν θετικά τουλάχιστον σε ένα από τα δύο τελευταία έτη πριν την αίτηση εγγραφής.
ΤΕΜΠΜΕ 5 ₀₄	Επιχειρήσεις οποιασδήποτε εταιρικής μορφής (ΟΕ,ΕΕ,ΕΠΕ,ΑΕ) οι οποίες επιθυμούν να προβούν σε ενέργεια εξαγοράς, συγχώνευσης, μεταβίβασης στην Ελλάδα.	-	Λιγότερα από 15 άτομα (επί δύο διαδοχικά έτη πριν το έτος της αίτησης εγγραφής)	Έως 7 εκατ. Ευρώ (επί δύο διαδοχικά έτη πριν το έτος της αίτησης εγγραφής)	ή	Έως 5 εκατ. Ευρώ (επί δύο διαδοχικά έτη πριν το έτος της αίτησης εγγραφής)	Ως άνω	1. Δεν είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο. 2. Τα Αποτελέσματα προ Φόρων, της εξαγοράζουσας ήταν θετικά, τουλάχιστον τα δύο τελευταία έτη, πριν την αίτηση εγγραφής. 3. Έχουν κλείσει τέσσερις (4) τουλάχιστον ισολογισμούς πριν το έτος εγγραφής οι εξαγοράζουσες και τρεις (3) τουλάχιστον ισολογισμούς πριν το έτος εγγραφής οι

Από όλα τα προγράμματα του ΤΕΜΠΜΕ (1₀₄ έως 5₀₄) **αποκλείονται:**

1. Τα Ν.Π.Δ.Δ., οι Ο.Τ.Α. 1ου και 2ου βαθμού, οι Δημοτικές και Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμοί.
2. Οι επιχειρήσεις του Χρηματοπιστωτικού και Χρηματοοικονομικού Τομέα (Τράπεζες, Εταιρείες Venture Capital, ΕΚΕΣ, Εταιρείες Leasing και Factoring, Ασφαλιστικές Εταιρείες, ΑΕΔΑΚ, ΑΕΕΧ, ΕΛΔΕ κλπ.)
3. Τα Νομικά Πρόσωπα ή Ενώσεις Προσώπων ή Εταιρείες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα (σωματεία, σύλλογοι, όμιλοι κλπ.)
4. Εταιρείες που ανήκουν στους τομείς/κλάδους της **Γεωργίας, Αλιείας, Υδατοκαλλιέργειας και Μεταφορών.**
5. Επιχειρήσεις στις οποίες κατά τον χρόνο υποβολής και εξέτασης της αίτησης τους έχουν υποβληθεί κυρώσεις για παράβαση Κοινοτικών Κανονισμών ή Εθνικής Νομοθεσίας.
6. Επιχειρήσεις που έχουν ενταχθεί σε προγράμματα του Γ' ΚΠΣ και έχουν λάβει τα τρία τελευταία έτη ή θα λάβουν εντός των τριών προσεχών ετών, συμπεριλαμβανομένου στην τριετία και στις δύο περιπτώσεις του έτους της αίτησης για εγγυοδοσία, συνολική επιχορήγηση ύψους € 100.000 και όταν πρόκειται για συγχώνευση/εξαγορά συνολική επιχορήγηση ύψους € 100.000 εκάστης επιχείρησης (εξαγοράζουσας, εξαγοραζόμενης).
7. **Ειδικά για το ΤΕΜΠΜΕ 5₀₄ αποκλείονται:**
Επιχειρήσεις οι οποίες με βάση την Εθνική Νομοθεσία απαγορεύεται να προβούν σε πράξεις εξαγορών, συγχωνεύσεων και μεταβιβάσεων κατά το χρόνο υποβολής και εξέτασης της αίτησής τους.

Για τις περιπτώσεις 4 έως 7 ο έλεγχος θα γίνεται από το ΤΕΜΠΜΕ.

Τα προγράμματα του ΤΕΜΠΜΕ 1₀₄ έως 4₀₄ αφορούν σε επενδύσεις:

- **παγίων εγκαταστάσεων ή εξοπλισμού** (οικόπεδα, κτίρια, μηχανολογικές εγκαταστάσεις και εξοπλισμό, αγορά S/W & H/W, τηλεπικοινωνιακό εξοπλισμό, μεταφορικά μέσα κλπ.)
- **άυλων παγίων** (έρευνα και ανάπτυξη, εκπαίδευση κλπ.)

Σκοπός των επενδύσεων μέσω των προγραμμάτων ΤΕΜΠΜΕ 1₀₄ έως 4₀₄ είναι:

- Η ίδρυση-εκκίνηση νέων επιχειρήσεων (μόνο μέσω των προγραμμάτων ΤΕΜΠΜΕ 1₀₄ και ΤΕΜΠΜΕ 4₀₄).
- Ο εκσυγχρονισμός, βελτίωση, επέκταση και συμπλήρωση αναγκών και απαιτήσεων υφιστάμενων επιχειρήσεων.
- Η προώθηση του τεχνολογικού και οργανωτικού εκσυγχρονισμού καθώς και η εισαγωγή καινοτομιών στην οργάνωση και λειτουργία των επιχειρήσεων.
- Η δημιουργία και ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών ή/και στη βελτίωση υπαρχόντων προϊόντων.
- Η βελτίωση του μάρκετινγκ και η δημιουργία σύγχρονων δικτύων διακίνησης, εμπορίας, διανομής.
- Η μετεγκατάσταση υφιστάμενων μονάδων με σκοπό τον εκσυγχρονισμό, τη βελτίωση και την επέκταση αυτών.

Το πρόγραμμα ΤΕΜΠΜΕ 5₀₄ αφορά:

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ

- Στην απόκτηση μετοχών και στοιχείων ενεργητικού και παθητικού αναγκαίων για την ομαλή και απρόσκοπτη εκμετάλλευση και λειτουργία των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων.
- Την κάλυψη δαπανών των δικαιωμάτων διαδοχής ή άλλων υποχρεώσεων που απορρέουν από την εξαγορά, συγχώνευση ή μεταβίβαση.
- Τις επενδύσεις για πάγιες εγκαταστάσεις ή εξοπλισμό (οικόπεδα, κτίρια, μηχανολογικές εγκαταστάσεις και εξοπλισμό, αγορά S/W & H/W, τηλεπικοινωνιακό εξοπλισμό, μεταφορικά μέσα κλπ.) ή άυλα πάγια (έρευνα και ανάπτυξη, εκπαίδευση κλπ.) που θα υλοποιηθούν το αργότερο εντός 18 μηνών από την ημερομηνία της εξαγοράς, συγχώνευσης ή μεταβίβασης.

Σκοπός του προγράμματος ΤΕΜΠΜΕ 5₀₄ είναι η ενθάρρυνση της μεγέθυνσης των ΜΜΕ και τη σύζευξη διαφορετικών εμπειριών και επιχειρηματικής κουλτούρας με στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών επιχειρήσεων.

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει συνοπτικά τους Γενικούς Όρους που διέπουν τα πέντε προγράμματα εγγυοδοσίας:

2. ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΕΓΓΥΟΔΟΣΙΑΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΤΕΜΠΜΕ						
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	Οι εγγυήσεις αφορούν δάνεια	Διάρκεια Δανείου	Παρατηρήσεις	Το ΤΕΜΠΜΕ θα εγγυάται συνολικά δάνεια:	Ποσοστό κάλυψης	Ετήσια Προμήθεια ΤΕΜΠΜΕ
ΤΕΜΠΜΕ 1 ₀₄	Μεσομακροπρόθεσμα (μ/μ) δάνεια	2 έως 10 έτη	Σε όλες τις περιπτώσεις τα μ/μ δάνεια θα καλύπτουν μέχρι το 80% της δαπάνης των επενδύσεων.	Από € 25.001 έως € 180.000	55% - 60%	0,83% - 1,14% (με εμπράγματα εξασφαλίσεις)
	Βραχυπρόθεσμα δάνεια	180 έως 720 ημέρες				1,10% - 1,74% (χωρίς εμπράγματα εξασφαλίσεις)
ΤΕΜΠΜΕ 2 ₀₄	Μεσομακροπρόθεσμα (μ/μ) δάνεια	2 έως 10 έτη	Σε όλες τις περιπτώσεις τα μ/μ δάνεια θα καλύπτουν μέχρι το 70% της δαπάνης των επενδύσεων.	Από € 30.000 έως € 250.000	50% - 55%	0,75% - 1,05% (με εμπράγματα εξασφαλίσεις)
	Βραχυπρόθεσμα δάνεια	180 έως 720 ημέρες				1,00% - 1,60% (χωρίς εμπράγματα εξασφαλίσεις)
ΤΕΜΠΜΕ 3 ₀₄	Μεσομακροπρόθεσμα (μ/μ) δάνεια	2 έως 10 έτη	Σε όλες τις περιπτώσεις τα μ/μ δάνεια θα καλύπτουν μέχρι το 70% της δαπάνης των επενδύσεων.	Από € 35.000 έως € 320.000	45% - 50%	0,68% - 0,95% (με εμπράγματα εξασφαλίσεις)
	Βραχυπρόθεσμα δάνεια	180 έως 720 ημέρες				0,90% - 1,45% (χωρίς εμπράγματα εξασφαλίσεις)
ΤΕΜΠΜΕ 4 ₀₄	Μεσομακροπρόθεσμα (μ/μ) δάνεια	1,5 έως 5 έτη	Σε περιπτώσεις μ/μ δανείων αυτά θα καλύπτουν μέχρι το 80% της δαπάνης των επενδύσεων.	Από € 10.000 έως € 25.000	60% - 65%	0,90% - 1,24% (με εμπράγματα εξασφαλίσεις)
	Βραχυπρόθεσμα δάνεια	180 έως 540 ημέρες				1,20% - 1,89% (χωρίς εμπράγματα εξασφαλίσεις)
ΤΕΜΠΜΕ 5 ₀₄	Μεσομακροπρόθεσμα (μ/μ) δάνεια	2 έως 10 έτη	Όταν πρόκειται για επενδύσεις, τα μ/μ δάνεια θα καλύπτουν μέχρι το 70% της δαπάνης των επενδύσεων.	Από € 25.000 έως € 250.000	50% - 55%	0,75% - 1,05% (με εμπράγματα εξασφαλίσεις)
	Βραχυπρόθεσμα δάνεια	180 έως 540 ημέρες				1,00% - 1,60% (χωρίς εμπράγματα εξασφαλίσεις)

Για όλα τα προγράμματα του ΤΕΜΠΜΕ (1₀₄ έως 5₀₄) ισχύουν τα ακόλουθα:

1. Η ετήσια προμήθεια του ΤΕΜΠΜΕ υπολογίζεται επί του εκάστοτε υπολοίπου του δανείου. Η προμήθεια παραμένει σταθερή σε όλη τη διάρκεια του δανείου, εκτός από ειδικές περιπτώσεις ρυθμίσεων δανείων.
2. Η λήψη εξασφαλίσεων είναι υποχρεωτική.
3. Η μόνιμη και μοναδική κατοικία των αυτοαπασχολούμενων ή των επιχειρηματιών-ιδιοκτητών των μικρών ή πολύ μικρών επιχειρήσεων ή των μελών του Δ.Σ. των επιχειρήσεων αυτών, δε βαρύνεται κατά τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης με προσημείωση ή υποθήκη, όταν το ΤΕΜΠΜΕ παρέχει εγγυήσεις υπέρ αυτών.

2.2. ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (VENTURE CAPITAL)

Το Κεφάλαιο Επιχειρηματικών Συμμετοχών αποτελεί μία εναλλακτική πηγή χρηματοδότησης, για την ανάπτυξη ήδη υφισταμένων επιχειρήσεων ή τη δημιουργία νέων και αφορά στη συμμετοχή των Εταιριών Επιχειρηματικών Συμμετοχών στο μετοχικό κεφάλαιο μιας εταιρίας είτε μέσω αύξησης μετοχικού κεφαλαίου είτε μέσω έκδοσης μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου. Οι Εταιρίες Επιχειρηματικών Συμμετοχών συμμετέχοντας στο μετοχικό κεφάλαιο μιας εταιρείας, αναλαμβάνουν ισόποσα ένα μέρος του επιχειρηματικού κινδύνου της εταιρίας και προσδοκούν υψηλή απόδοση, αντίστοιχη με αυτήν του επιχειρηματία. Οι Εταιρίες Επιχειρηματικών Συμμετοχών επενδύουν με μέσο-μακροπρόθεσμο ορίζοντα και επιδιώκουν να ρευστοποιούν τη συμμετοχή τους σε προσυμφωνημένο χρόνο και με προσυμφωνημένο τρόπο. Στόχος τους, δηλαδή, είναι η άντληση κερδών από την υπεραξία των μετοχών, υπεραξία που δημιουργείται και από τη συμμετοχή και συμβολή των Εταιριών Επιχειρηματικών Συμμετοχών στην ανάπτυξη μιας επιχείρησης μέσω των εμπειριών, επαφών, καθώς και της οικονομικής, εμπορικής και διοικητικής τεχνογνωσίας που προσφέρουν. Επίσης η επιχείρηση υποστηρίζεται ενεργά στο στρατηγικό σχεδιασμό, στο marketing και τις πωλήσεις, στον οικονομικό προγραμματισμό και έλεγχο, στη μεταφορά τεχνογνωσίας και στην εισαγωγή σύγχρονων μεθόδων διοίκησης.

Οι εταιρείες που αποτελούν τον επενδυτικό στόχο των Εταιριών Επιχειρηματικών Συμμετοχών είναι συνήθως μη εισηγμένες, μικρομεσαίες εταιρείες που βρίσκονται στα αρχικά στάδια ανάπτυξης, οι οποίες όμως διαθέτουν σημαντικές προοπτικές ανάπτυξης λόγω: καινοτομίας προϊόντων και υπηρεσιών, ελκυστικότητας κλάδου, ιδιαίτερα ικανού management κλπ.

Η διαδικασία επένδυσης μία εταιρείας Επιχειρηματικών Συμμετοχών είναι η ακόλουθη:

1. Αποστολή επιχειρηματικού σχεδίου από την Εταιρεία-Στόχο προς την Εταιρεία Επιχειρηματικών Συμμετοχών
2. Πρώτη αξιολόγηση και απάντηση της εταιρείας Venture Capital (θετική ή αρνητική)
3. Στην περίπτωση θετικής απάντησης, ξεκινά ένας κύκλος επαφών μεταξύ στελεχών της εταιρείας-στόχου και του Venture Capital, προκειμένου να διαπιστωθούν από την τελευταία στοιχεία όπως η ελκυστικότητα του κλάδου, η στρατηγική της εταιρείας, η ικανότητα και η σύνθεση της διοικητικής ομάδας κλπ.
4. Στη συνέχεια η εταιρεία Venture Capital προβαίνει σε εις βάθος έλεγχο των οικονομικών στοιχείων και γενικότερα στην επαλήθευση των όσων γράφονται στο επιχειρηματικό σχέδιο της εταιρείας-στόχο με αυτά που υπάρχουν ή εκτιμώνται στην πραγματικότητα.
5. Η εταιρεία Venture Capital βασιζόμενη στα παραπάνω στοιχεία, αποτιμά την αξία της εταιρείας-στόχου και βάσει αυτής προσδιορίζει την αξία του τιμήματος για το ποσοστό που επιθυμεί να αναλάβει καθώς και μία σειρά από άλλους όρους (π.χ. έξοδο από την επένδυση κλπ.)
6. Ακολουθούν διαπραγματεύσεις μεταξύ του Venture Capital και της εταιρείας στόχου προκειμένου να διαπραγματευτούν και να γίνουν αποδεκτοί οι όροι της συμφωνίας.
7. Στη συνέχεια, η εταιρεία Venture Capital παρουσιάζει την επενδυτική της πρόταση για τη συγκεκριμένη εταιρεία-στόχο στην επενδυτική της επιτροπή, η οποία αποφασίζει τελικά για το αν θα υλοποιηθεί ή όχι η επένδυση.
8. Στην περίπτωση που εγκριθεί η επένδυση, η εταιρεία Venture Capital, προκειμένου να διασφαλίσει στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό την επένδυσή της, παραγγέλνει νομικό, οικονομικό, λογιστικό και τεχνικό έλεγχο της εταιρείας-στόχου προκειμένου να διαπιστωθεί και από τρίτους η ορθή οικονομική, νομική, λογιστική και τεχνική κατάσταση της εταιρείας.
9. Μετά το θετικό πόρισμα των ανωτέρω ελέγχων, ακολουθεί η υπογραφή της σύμβασης ή οποιοδήποτε άλλων νομικών εγγράφων.

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ

10. Συγκαλείται Γενική Συνέλευση της εταιρείας η οποία αποφασίζει την Αύξηση του Μετοχικού Κεφάλαιου με παραίτηση των παλαιών μετόχων υπέρ της εταιρείας Venture Capital.
11. Η εταιρεία Venture Capital συμμετέχει στην αύξηση κεφαλαίου, καταβάλλει το μερίδιο της, και τα κεφάλαια εισρέουν στο ταμείο της εταιρείας.
12. Η εταιρεία Venture Capital συμμετέχει συνεχώς στην παρακολούθηση και καθοδήγηση της εταιρείας μέσω συμβουλευτικών υπηρεσιών (στρατηγικός σχεδιασμός, marketing κλπ.)

2.3. ΘΕΡΜΟΚΟΙΤΙΔΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (BUSINESS INCUBATORS)

Οι θερμοκοιτίδες επιχειρήσεων, όπως αναφέρει και το τίτλος, είναι εταιρείες οι οποίες αναλαμβάνουν να «εκκολάψουν» μία επιχειρηματική ιδέα, ήτοι να προσφέρουν στέγη, υποδομές, μια πλήρη γκάμα υποστηρικτικών υπηρεσιών, ακόμη και κεφάλαια, προκειμένου να στηθεί και να κάνει τα πρώτα της βήματα μια νέα ή μικρή επιχείρηση που η ανάπτυξή της στηρίζεται σε ένα καινοτόμο επιχειρηματικό σχέδιο.

Τα σχέδια τα οποία υποβάλλονται από τους υποψήφιους επιχειρηματίες ή ακόμη και από ερευνητές και υφιστάμενες επιχειρήσεις, εξετάζονται εκτενώς και εφόσον εγκριθούν από τους φορείς των θερμοκοιτίδων, περνούν στη φάση της υλοποίησης. Οι καινοτόμες ιδέες που έχουν τις περισσότερες πιθανότητες να ενταχθούν σε μια από τις υφιστάμενες θερμοκοιτίδες είναι αυτές που προέρχονται από τους τομείς της νέας τεχνολογίας (πληροφορική, επικοινωνίες, βιομηχανικός και ιατρικός εξοπλισμός).

Η βοήθεια που προσφέρουν οι θερμοκοιτίδες στις «προστατευόμενες» τους επιχειρήσεις, δεν παρέχεται για πάντα. Ανάλογα με την περίπτωση, κυμαίνεται από 3 έως 7 έτη, ενώ η θερμοκοιτιζόμενη επιχείρηση συνήθως καταβάλλει μηνιαίως ένα ποσό, προκειμένου να κάνει χρήση του χώρου που της παραχωρείται καθώς και των υπηρεσιών που της προσφέρονται (π.χ. ηλεκτρονικοί υπολογιστές, φωτοτυπικό, γραμματειακή υποστήριξη, αίθουσα συσκέψεων, ανεύρεση στελεχών κλπ.). Σημειώνεται ότι οι θερμοκοιτίδες μπορούν να λειτουργήσουν και ως venture capital για τις θερμοκοιτιζόμενες επιχειρήσεις, συμμετέχοντας στο μετοχικό τους κεφάλαιο.

Οι προϋποθέσεις που απαιτούνται για την ένταξη μίας εταιρείας, είναι, μεταξύ άλλων, η εμπειρία και η ποιότητα της διοικητικής ομάδας που υποβάλλει την πρόταση, η ανάγκη της αγοράς για το συγκεκριμένο προϊόν ή την υπηρεσία, το επίπεδο του ανταγωνισμού και ενδεχόμενες συνεργασίες ή συνέργειες με άλλες εταιρείες που συμμετέχουν στην «θερμοκοιτίδα», ενώ εξετάζονται και ενδεχόμενοι επιχειρηματικοί κίνδυνοι.

2.4. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΙ ΑΓΓΕΛΟΙ (BUSINESS ANGELS)

Οι επιχειρηματικοί άγγελοι είναι ιδιώτες επενδυτές οι οποίοι επενδύουν σε μία νέα επιχείρηση ή χρηματοδοτούν μία καινοτόμο ιδέα, με απώτερο στόχο την αποκόμιση μετά από διάστημα (2 έως 5 χρόνια) υπεραξίας μέσω της πώλησης της συμμετοχής τους. Η λειτουργία των business angels είναι παραπλήσια με αυτή των venture capital με τη διαφορά ότι οι business angels λειτουργούν μεμονωμένα ως φυσικά πρόσωπα και όχι σαν εταιρεία όπως τα venture capital.